ERIK

1216 - 1250

LÄSPE OCH HALTE

ERIKSSON

Erik Eriksson (kung) läspe och halte

Erik Eriksson (oegentligt kallad Erik XI senare även kallad Erik läspe och halte, var kung av Sverige. Han föddes 1216 och avled 2 februari 1250. Erik var svensk kung som omyndig åren 1222–1229, och sedan under en andra period från 1234 fram till sin död. Han var den ende kände sonen till kung Erik Knutsson och föddes efter faderns död. Erik Eriksson var också den sista regerande medlemmen av den Erikska ätten.

Erik, som föddes efter sin fars bortgång, utsågs till kung år 1222, efter den unge Johan Sverkerssons död. Redan år 1216, när Johan Sverkersson valdes, ville påven ha den då nyfödde Erik som svensk monark; svenska stormän och adeln föredrog dock Johan, som vid tidpunkten var 15 år gammal, och därför myndig att fatta egna beslut.

Erik störtades efter slaget vid Olustra år 1229 efter att ha varit omyndig kung i sju år. Sverige hade under den tiden styrts av ett råd, och det var från detta råd som Knut Holmgersson (även kallad Knut Långe) tog makten. År 1234 dog Knut Långe och Erik blev återigen kung. Han regerade sedan oavbrutet fram till sin död, år 1250. Från Eriks tid som regent härstammar det första svenska kungliga vapnet, vilket är känt från 1224. Vapenbilden består av tre krönta leoparder.

Erik var gift med Katarina Sunesdotter av Bjälboätten, dotterdotter till Sverker den yngre. Hans jarlar var först Ulf Fase, och sedan, under de sista åren, Birger Magnusson (Birger jarl), som var gift med Eriks syster, Ingeborg och blev stamfar till den kungliga grenen av Bjälboätten. Erik Eriksson själv dog barnlös och är begravd i Varnhems klosterkyrka.

Erik Eriksson

- Erik Eriksson
  - Erik Knutsson
    - Knut Eriksson
      - Erik den helige
        - Jedvard
        - Cecilia
      - Kristina Björnsdotter
        - Björn Haraldsson Järnsida av Danmark
        - prinsessan Katarina Ingesdotter av Sverige
    - N.N. (okänd kvinna)
      - N.N. (okänd man)
        - N.N. (okänd man)
        - N.N. (okänd kvinna)
      - N.N. (okänd kvinna)
        - N.N. (okänd man)
        - N.N. (okänd kvinna)

ERIK ERIKSSON

Erik Eriksson

Erik Eriksson

Valdemar den store

Rikissa av Danmark

Sofia av Minsk

hertig Knut Lavard

Erik Ejegod

Bodil Thrugotsdatter

Ingeborg av Kiev

furst Mstislav I av Kiev

Kristina Ingesdotter av Sverige

Volodar av Minsk (eller Vladimir av Halicz?)

Gleb Vseslavitj av Minsk

Anastasia Jaropolkova

prinsessan Rikissa av Polen

kung Boleslav III av Polen

Salome av Berg

ERIK ERIKSSON

Jedvard

Erik den helige

Cecilia

Knut Eriksson

Björn Haraldsson Järnsida av Danmark

Kristina Björnsdotter

prinsessan Katarina Ingesdotter av Sverige

Erik Knutsson

N.N. (okänd man)

N.N. (okänd man)

N.N. (okänd kvinna)

N.N. (okänd kvinna)

N.N. (okänd man)

N.N. (okänd kvinna)

N.N. (okänd kvinna)

Erik Eriksson

Erik Eriksson

Erik Ejegod

hertig Knut Lavard

Bodil Thrugotsdatter

Erik Eriksson

Valdemar den store

furst Mstislav I av Kiev

Ingeborg av Kiev

Kristina Ingesdotter av Sverige

Rikissa av Danmark

Gleb Vseslavitj av Minsk

Volodar av Minsk (eller Vladimir av Halicz?)

Anastasia Jaropolkova

Sofia av Minsk

kung Boleslav III av Polen

prinsessan Rikissa av Polen

Salome av Berg

ERIK ERIKSSON

ERIK ERIKSSON

ERIK ERIKSSON (KUNG) LÄSPE OCH HALTE

Erik Eriksson (oegentligt kallad Erik XI senare även kallad Erik läspe och halte, var kung av Sverige. Han föddes 1216 och avled 2 februari 1250. Erik var svensk kung som omyndig åren 1222–1229, och sedan under en andra period från 1234 fram till sin död. Han var den ende kände sonen till kung Erik Knutsson och föddes efter faderns död. Erik Eriksson var också den sista regerande medlemmen av den Erikska ätten.

Erik, som föddes efter sin fars bortgång, utsågs till kung år 1222, efter den unge Johan Sverkerssons död. Redan år 1216, när Johan Sverkersson valdes, ville påven ha den då nyfödde Erik som svensk monark; svenska stormän och adeln föredrog dock Johan, som vid tidpunkten var 15 år gammal, och därför myndig att fatta egna beslut.

Erik störtades efter slaget vid Olustra år 1229 efter att ha varit omyndig kung i sju år. Sverige hade under den tiden styrts av ett råd, och det var från detta råd som Knut Holmgersson (även kallad Knut Länge) tog makten. År 1234 dog Knut Länge och Erik blev återigen kung. Han regerade sedan oavbrutet fram till sin död, år 1250. Från Eriks tid som regent härstammar det första svenska kungliga vapnet, vilket är känt från 1224. Vapenbilden består av tre krönta leoparder.

Erik var gift med Katarina Sunesdotter av Bjälboätten, dotterdotter till Sverker den yngre. Hans jarlar var först Ulf Fase, och sedan, under de sista åren, Birger Magnusson (Birger jarl), som var gift med Eriks syster, Ingeborg och blev stamfar till den kungliga grenen av Bjälboätten. Erik Eriksson själv dog barnlös och är begravd i Varnhems klosterkyrka.

RIKISSA AV DANMARK

Rikissa var drottning av Sverige som gift med kung Erik Knutsson. Hon var dotterdotter till svenska drottningen Rikissa av Polen. Rikissas och Eriks giftermål genomfördes för att bekräfta att fred rådde mellan Sverige och Danmark. Kung Erik skrev till Valdemar Sejr av Danmark och bad om hans systers hand efter sin seger vid Gestilren där kung Sverker Karlsson stupade. Med det äktenskapet tänkte han beröva den Sverkerska ätten sitt inflytande i Danmark och få inflytande för sin egen ätt.

Valdemar hade först stöttat den Sverkerska ätten, men i och med att Sverker Karlsson stupade i sitt försök att återta tronen insåg han att Danmark inte hade något att vinna på att fortsätta kriget mot Sverige. Valdemar samtyckte därför till systerns giftermål och Rikissa for till Sverige där hon möttes av flera svenska adelsmän och adelsfruar med hästar. Hon blev då förvånad över att det inte fanns någon vagn för henne att färdas i, men de svenska adelsdamerna sa att hon var tvungen att följa de svenska sederna för att bli accepterad i sitt nya land. Erik dog 1216 och begravdes i Varnhems klosterkyrka. Rikissa dog år 1220 och begravdes i St. Bendt kyrka tillsammans med sina föräldrar i Ringsted.

KNUT ERIKSSON

Väggmålning i Dädesjö kyrka av en man med krona och namnet "Canutus" (Knut på latin).

Knut Eriksson, född senast på 1140-talet, död 1195 eller 1196, var kung av Sverige från 1167, samt son till Erik den helige och Kristina Björnsdotter av Danmark.

Knut Eriksson tog brutalt makten genom att först döda Karl Sverkersson (överfallet 1167 på Visingsö). Sen besegrade han och dödade 1172/1173 dennes, enligt vissa källor halvbröder Kol och Burislev, som utropat sig till kungar och kontrollerade Östergötland. 1173 erkändes han som kung, och regerade i 23 år. En av hans insatser som fått stor betydelse är hans strävan att få sin far Erik helgonförklarad. Att få honom kanoniserad visade sig dock vara hopplöst, eftersom påven Alexander III var mycket upprörd över att Stefan, ärkebiskopen i Uppsala, hade tvingats fly för sitt liv när Knut Eriksson tagit makten. Knut Erikssons andra insats var att han satte igång myntningen igen, som av någon anledning legat nere i 150 år.

Knut var gift med en svensk kvinna, om vilkens släkt man endast säkert vet att hon hade en bror som hette Knut. Hon har med grund i antaganden om missuppfattningar i tradering tillskrivits namnet Cecilia.

ERIK KNUTSSON

Erik Knutsson, oegentligt även kallad Erik X (under 1200-talet kallades han Erik II), födelseår okänt, död 10 april 1216 i hastig feber på Näs borg på Visingsö, var kung av Sverige 1208–1216. Han är begravd i Varnhems klosterkyrka.
Han ska varit den förste kände svenske kung som krönts, av ärkebiskop Valerius av Uppsala stift.

Kung Erik var son till kung Knut Eriksson av Sverige och dennes till namnet okända hustru. Gift 1210 med Rikissa av Danmark, dotter till Valdemar den store av Danmark och Sofia av Minsk.

År 1205 undkom han från slaget vid Älgarås där hans tre bröder stupade. Vistades därefter tre år hos släktingar i Norge, återkom 1208 och besegrade Sverker den yngre i slaget vid Lena. Erik valdes till kung samma år, men kröningen ägde rum först i november 1210, det vill säga efter slaget vid Gestilren, då Sverker den yngres trupper återigen besegrats och Sverker den yngre själv dödats. Kung Eriks kröning är för övrigt den tidigast kända kröningen i Sverige och den utfördes av biskop Valerius, en tidigare anhängare av kung Sverker den yngre. Mycket lite är känt om kung Eriks regeringstid. I Västgötalagens kungalängd står dock att han var en god årkonung, det vill säga att skördarna var goda under hans regeringstid.

Erik Knutssons familj

Familj

Erik Knutsson gifte sig 1210 med Rikissa av Danmark, en dotter till Valdemar den store och Sofia av Minsk.

Tillsammans hade de barnen:

Sofia (död före 24 april 1241), gift med furst Henrik Burwin III av Mecklenburg (död 1277/1278)

Marianne, furstinna av Pommern, kallad Mariana och Marina
Ingeborg, gift med Birger Jarl.

Erik, postumt kallad Erik den läspe och halte (född 1216 efter faderns död).

Katarina Eriksdotter. Skänningeannalerna säger att Östergötlands lagman Lars Petersson och folkungen Filip Petersson var söner till kung Erik Knutssons dotter Katarina Eriksdotter.

RIKISSA AV DANMARK

Rikissa var drottning av Sverige som gift med kung Erik Knutsson. Hon var dotterdotter till svenska drottningen Rikissa av Polen. Rikissas och Eriks giftermål genomfördes för att bekräfta att fred rådde mellan Sverige och Danmark. Kung Erik skrev till Valdemar Sejr av Danmark och bad om hans systers hand efter sin seger vid Gestilren där kung Sverker Karlsson stupade. Med det äktenskapet tänkte han beröva den Sverkerska ätten sitt inflytande i Danmark och få inflytande för sin egen ätt.

Valdemar hade först stöttat den Sverkerska ätten, men i och med att Sverker Karlsson stupade i sitt försök att återta tronen insåg han att Danmark inte hade något att vinna på att fortsätta kriget mot Sverige. Valdemar samtyckte därför till systerns giftermål och Rikissa for till Sverige där hon möttes av flera svenska adelsmän och adelsfruar med hästar. Hon blev då förvånad över att det inte fanns någon vagn för henne att färdas i, men de svenska adelsdamerna sa att hon var tvungen att följa de svenska sederna för att bli accepterad i sitt nya land. Erik dog 1216 och begravdes i Varnhems klosterkyrka. Rikissa dog år 1220 och begravdes i St. Bendt kyrka tillsammans med sina föräldrar i Ringsted.

Valdemar den store

Valdemar I, Valdemar "den store", född 14 januari 1131, död 12 maj 1182 i Vordingborg, Danmark, var kung av Danmark 1157-1182. Han föddes som postum son till hertig Knut Lavard och Ingeborg av Kiev.
Valdemar kämpade år 1154–57 om kronan med Knut Magnusson och Sven Grate. År 1157 delade de riket varvid Jylland tillföll Valdemar. Men Sven lät strax efteråt mörda Knut och dödades själv i samband med ett slag mot Valdemar, som blev ensam kung i riket.

Han råkade snart i strid med ärkebiskop Eskil som krävde oberoende för kyrkan och denne tvangs år 1161 till flera års exil. Däremot fick Valdemar under hela sin regering helhjärtat stöd in- och utrikespolitiskt av Roskildebiskopen Absalon Hvide som år 1177 blev Eskils efterträdare på ärkestolen. Bland annat angrep de i samverkan de hedniska venderna och intog år 1169 Rügen, en början till den expansion längs Östersjöns sydkust som fullföljdes av Valdemars söner Knut VI och Valdemar Sejr. Valdemar lyckades 1169 få sin far Knut Lavard helgonförklarad.

https://sv.wikipedia.org/wiki/Valdemar_den_store#/media/Fil:Valdemar_den_Store.jpg

Sofia av Minsk

Sofia av Minsk, född omkring 1140, död 5 maj 1198, var i sitt äktenskap med Valdemar den store Danmarks drottning från bröllopet den 23 oktober 1157 till makens död 12 maj 1182. Hon var dotter till en rysk furste – antingen Volodar av Minsk eller Vladimir av Halicz – och den polska prinsessan Rikissa, som hade gift om sig med någon av dessa furstar efter sin förste make Magnus Nilssons död. Sofia växte enligt folktron upp på Öland vid Gråborg tillsammans med sin halvbror Burislev. Hon var mycket vacker, men skildras i folkvisorna som elak och hämndgirig. Enligt dessa ska hon ha bränt inne den danske prinsen Valdemars älskarinna Tove i en badstuga och "vållat hans syster Liten Kristens olycka", men inget av detta går att bevisa historiskt. Hon trolovades med Valdemar 1154 och gifte sig med honom efter mordet på hennes halvbror Knut V av Danmark 1157. Efter att ha blivit änka 1182 gifte hon om sig med lantgreven Ludvig av Thüringen 1186, men han skickade henne snart hånfullt tillbaka till Danmark, där hon avled.

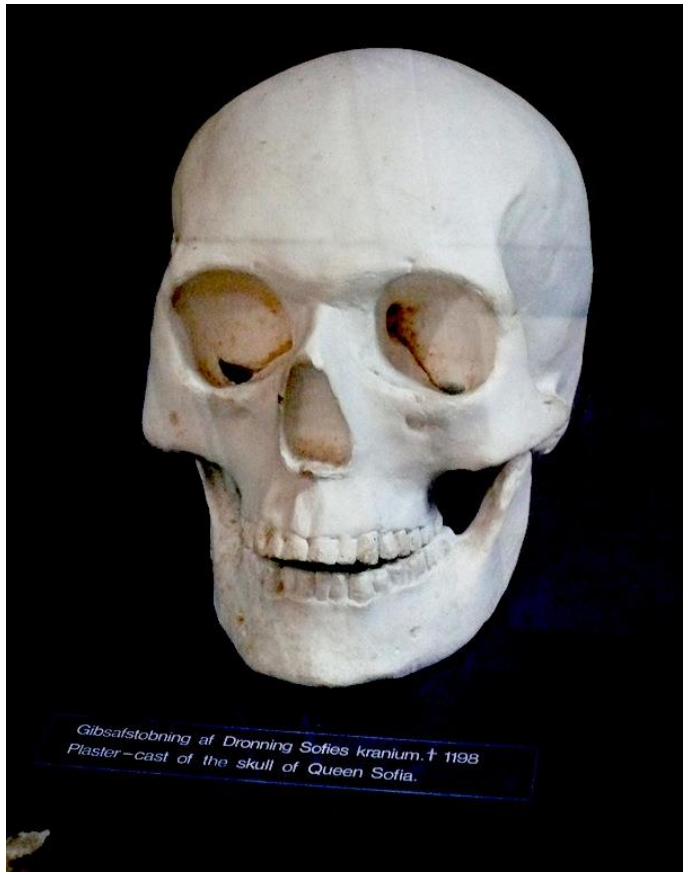

Gipsavgjutning av drottning Sofias kranium.